

ΕΤΟΣ Ε΄.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΑΡΙΘ. 238

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΑΠΛΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΕΙΛΤΑ 10

Τιμή ετησίας συνδρομής προπληρωτέας διά μὲν τὸ Ἐσωτερικὸν δραχμαὶ νέαι 12, διά δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν 20
Ἡ Διεύθυνσις τῆς ἐφημερίδος, ἐπὶ τῆς οἴκου Σοφοκλέους, ἔπου τέως ἦν ὁ Ἄρειος Πάγος.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 4 Σεπτεμβρίου 1883.

Καταφανές εἶνε, ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν εἰκοσαετίαν βιαίως μετεβλήθησαν οἱ κοινωνικοὶ ὄροι ἐν τῇ Ἑλλάδι καὶ ἰδίως ἐν τῇ πρωτεύουσῃ. Ὁ Ζαμπατάλης, ὁ τύπος τοῦ προαγομένου γραικύλου, θριαμβεῖ, κατέσχε τὰ ὑπάτα τῆς πολιτείας ἀξιώματα, ἐπλασεν οἰκογενειακὰς παραδόσεις, καὶ ἐζωγράφησεν οἰκόσημον. Ἦδη τείνει τὴν χεῖρα πρὸς τὸν νεόπλουτον, ὅπως ἑμοῦ ἀντικαταστήσῃ τὴν κατὰ τὰ φαινόμενα πανταχόθεν καταβρέουσαν ἀρχαιοτέραν ἑλληνικὴν κοινωνίαν. Ἐντεῦθεν μεμφιμοίρια καὶ ἐπιθέσεις, αἵτινες δὲν εἶνε ὅλως δίκαιαι, ἔτι δ' ὀλιγώτερον φιλοσοφικαί. Ἄλλ' ἔὰν ἀπαθῶς ριψωμεν ἐν ἑταστικῶν βλέμμα ἐπὶ τοῦ κοινωνικοῦ τούτου φαινομένου, ὀφείλομεν νὰ ἑμολογήσωμεν, ὅτι εἶνε τοῦτο γεγονός σπουδαίας μὲν ἀλλ' ἀγνώστου εἰσέτι σημασίας διὰ τὸν τόπον. Οἱ γνωρίζοντες καλῶς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν τῆς γενεᾶς τοῦ ἀγῶνος, δυσκόλως δύνανται νὰ συνδυάσωσιν ὅ,τι ἐγνώρισαν ἄλλοτε μετὰ τῶν σημερινῶν φαινομένων. Διότι ἐνθυμοῦνται κοινωνίαν, ἔχουσαν μὲν τὰς ἐλλείψεις αὐτῆς, ἀλλ' ἐν τῇ συνόλῳ τῆς ὁποίας ἐδασίλευεν ἡ ἔθνικὴ παράδοσις. Ἡ δόξα τῶν ἐπιφανῶν ἀγωνιστῶν, τὰ γράμματα, πᾶσα ἀφιλοκερδὴς πρὸς τὸ ἔθνος ὑπηρεσία, αἱ ἐκδουλεύσεις τῶν ἱστορικῶν οἰκογενειῶν, κατεῖχον ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἐκείνῃ τὴν πρῶτην θέσιν. Ἦτο κοινωνία πιστεύουσα καὶ ἱεραρχική, ἐν ἣ τὰ μεγάλα ἔθνικα δόγματα ἐζῶν ἐν ταῖς καρδίαις καὶ ὄχι ἐπὶ τῶν χειλέων μόνον, καὶ ἥτις ἀπετελεῖτο μὲν ἀφ' ὅ,τι τὸ ἔθνος εἶχε μᾶλλον ἐπιφανές καὶ διακεκριμένον, συνεκεντροῦτο δὲ περὶ τινὰς ἀτομικὰς καὶ οἰκογενειακὰς ὑπεροχάς, ἀντλούσας

τὴν ὑπέροχον καὶ ἀνεγνωρισμένην θέσιν τῶν ὄχι ἐκ τῆς πολυτελείας, ἀλλ' ἐκ τῆς ἱστορίας. Ὁ στωμύλος Ζαμπατάκης δὲν ἐκάθητο τότε ἐνώπιον τῶν ὑψηλῶν προστατῶν του, ἢ ἐὰν ἐκαλεῖτο νὰ τύχῃ τῆς τιμῆς ταύτης ἐκάθητο μέλις ἐπὶ τῆς βίβλου του. Ὁ δὲ εὐπορος Ἕλλην ἐτιμᾶτο μὲν κατὰ τὸ μέτρον τῶν πρὸς τὸ γένος ὑπηρεσιῶν του, ἀλλὰ πάντοτε ἱεραρχικῶς. Ὁ Σίνας καὶ ὁ Ριζάρης εἶποντο τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ τοῦ Κοραῆ. Ἀνάγνωτε τὰς ἐντυπώσεις ἐξόχων ξένων συγγραφέων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἵνα ἐκτιμήσητε ὅποιαν ἠθικὴν καὶ πολιτικὴν ἔννοιαν εἶχεν ἡ τότε ἀνωτέρα ἑλληνικὴ κοινωνία. Ἦτο ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν τὸ ἐν ὑπαίθρῳ στρατιωτικῶν γεῦμα τοῦ στρατηγοῦ Μακρυγιάννη πρὸς τὸν Γεώργιον Ὑψηλάντην, ἐν ᾧ παρεκάθησαν πάντες οἱ ἐπιζῶντες ἑνδοξοὶ ἄνδρες τοῦ ἀγῶνος, ἐποίησεν βαθεῖαν αἴσθησιν εἰς τε τοὺς ἡμεδαποὺς καὶ τοὺς ξένους. Πόσον αἱ ἰδέαι μας ἤλλαξαν ἔκτοτε!

Βεβαίως ἐν τῇ σημερινῇ πολιτικῇ καὶ κοινωνικῇ ἡμῶν συστάσει ὑπάρχουσιν οὐκ ὀλίγα πρόσωπα σεβαστά. Ἀλήθειαν ὅμως ἐπαναλαμβάνομεν παρὰ πάντων ὁμολογουμένην, ὅτι ἐν τῇ συνόλῳ τῆς σημερινῆς κοινωνίας ἐπικρατοῦσιν αἱ ἰδέαι τοῦ ὕλισμου καὶ τῆς ἐκ παντὸς τρόπου ἐπιτυχίας ὑπὸ τὴν εἰδεχθεστέραν ἐνίοτε μορφήν, ἐν ᾧ ἀπ' ἐναντίας φαίνονται οἰονεὶ ἐξαφανιζόμεναι αἱ σωτήριοι ἔννοιαι τῆς θρησκείας, τῆς τιμῆς καὶ τῆς πατρίδος. Ἡ διάλυσις τῆς ἀρχαιοτέρας ἡμῶν κοινωνικῆς ἱεραρχίας, συνεβόησε μετὰ τῆς διαλύσεως τῆς ἠθικῆς βώμης τοῦ ἔθνους.

Τί ἀρά γε προακονίζονται τοιαῦτα ἠθικὰ καὶ κοινωνικὰ φαινόμενα; Ἡ ἀπάντησις ἐγκρύπτεται ἐν τῇ μυστηριώδει κάλπῃ τοῦ μέλλοντος.

